

oprindeligt den, at man havde Kontanter liggende, som man havde ondt ved at anbringe til en nogenlunde passende Rente; Finantsministeren fandt derfor sin Regning ved at give disse Kontanter istedetfor Obligationer. Senere fortsatte man samme Handel paa Reserverfondens Begreb, hvoraf imidlertid Følgen blev, at der efterhaanden blev større og større Mangel paa Kontanter, og til Slutning have vi jo set, at Finantsministeren har maattet gjøre midlertidige Laan i Nationalbanken og i Privatbanken — hvis Forenelighed med Finantsloven er af temmelig tvivlsom Væbskaffenhed — for at tilveiebringe de Kontanter, som man havde afforderet om at præstere istedetfor Obligationer. Dette er altsaa en Slags Overgang, men nu staar det saaledes, at Udgifterne til Jernbanevæsenet simpelthen fremtidede som en aarlig Udgift paa Finantsloven. Er det nu rigtigt? — Efter min Overbevisning er det ikke rigtigt, og jeg lægger megen Vægt paa, at dette Spørgsmaal bliver nøiere drøftet, da den Betragtning, som her maatte gjøre sig gjældende, kan faa en meget væsentlig Indflydelse paa vort Jernbanevæsens Udvikling i Fremtiden; thi det er klart, at opstiller man den Fordring, at Jernbanerne skulle bygges for de aarlige Indtægter, saa lægger man Hindringer i veien for Jernbanenettets videre Udvikling. Dersom man ved at bygge Jernbaner erhvervede sig et Aktiv, der strax gav en passende Rente af den Kapital, man anvendte, da vilde Sagen i sig selv være klar; men i det Tilfælde ere vi jo ikke, og derfra kommer Nødvendigheden af at maatte betragte Udgifterne til Jernbanevæsenet paa en noget anden Maade, end det er flet fra Begyndelsen af, idet man stiftede Gjæld til dette Formaal. Smidlertid forekommer det mig, at vi dog meget vel kunne forsvare ligeoverfor vore Efterkommere at stifte Gjæld til at bygge Jernbaner for; thi det er jo vistnok sandt, at Gjælden gaar over paa vore Efterkommere, men det er ligesaa sandt, at Jernbanerne gaa over til dem, og den Tid, i hvilken det koster at holde Jernbaner, er den første Tid. Al Erfaring har vist, at Værdstøtelsen af Jernbaner efterhaanden tager til; de forrente sig bedre og bedre, og det Standpunkt

vil til Slutningen komme ogsaa for de jydsk-svenske Jernbaner, som vi allerede for nogle Aar siden have naaet for de sjællandske Jernbaners Bedkommende, det nemlig, at de ikke alene give en passende, men endog en god Rente af Anlægskapitalen. Naar vi altsaa se hen til Fremtiden og navnlig det Tidspunkt, da det kan ventes, at Jernbanerne ville forrente sig, kunne vi altsaa sige til vore Efterkommere: Vi overgive Eder Gjælden, men vi overgive Eder ogsaa et Aktiv, som svarer dertil. Hvad er det altsaa, som det kommer an paa i Mellemtiden? At bære Rentetabet. Naar vi bære det, gjøre vi, hvad der med Billighed kan forlanges af os, da sætte vi os selv istand til at overgive til vore Efterkommere Landet med det Opsving, som Jernbanerne nødvendigvis ville medføre, og medens de paa den ene Side faa Gjælden, faa de paa den anden Side ogsaa et Aktiv, som i Virkeligheden svarer dertil. Det forekommer mig derfor, at man fuldkommen vel kan forsvare at bygge Jernbaner for Gjæld, som man stifter til dette Formaal, og at vi opfylde alle de Fordringer, som vore Efterkommere med noget Ekstr af Ret kunne gjøre til os, dersom vi bære det Rentetab, som maa bæres i den første Tid; ja, saa maa vore Efterkommere idetmindste i den Henseende endog sige os Tak. Jeg har, som sagt, ønsket at bringe dette Spørgsmaal paa Dagsorden, fordi det i mine Dine er af Betydning for den fremtidige Udvikling af vort Jernbanenet, og det vilde være mig kjært, om jeg derved kunde fremkalde en Udtalelse, som kunde vise Ministeriets, og navnlig den høitærede Finantsministers Standpunkt i denne Sag.

W. Petersen: I det jeg skal tillade mig at fremsætte forskellige Bemærkninger med Hensyn til det foreliggende Lovforslag, gaar jeg uuegetlig ud fra den Forudsætning, at det vil være nødvendigt, at Lovforslaget vender tilbage til det andet Løb. Men det er imidlertid ikke de Spørgsmaal, som vistnok ville betyde dette, som jeg her skal indlade mig paa. Idetmindste vil jeg ikke paa Sagens nuværende Standpunkt komme ind paa dem, men skal i saa Henseende afvente de Uttrin-